

Correctievoorschrift VSBO TKL

2019

tijdvak 1
dinsdag 21 mei
07.30 - 10.00 uur

Spaans

Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het bijgeleverde programma Wolf.
Zend de gegevens uiterlijk maandag 27 mei 2019 elektronisch naar het ETE.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
- 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
- 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Spaans TKL eerste tijdvak 2019 kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 7 teksten en 36 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.
Alle vragen moeten in het Spaans beantwoord zijn.

Texto 1 Fin de la emblemática camioneta Volkswagen

1 **maximumscore 1**

(El) no poder cumplir con la nueva ley. / La automotriz ... nueva ley. (*slotzin*)

2 **maximumscore 2**

La camioneta Volkswagen ...	verdadero	falso
- ha tenido múltiples usos.	X	
- aún se produce en Brasil.		X
- incluye bolsas de aire.		X
- fue usada por deportistas.	X	

Indien 4 kruisjes juist

2

Indien 3 juist

1

Indien minder dan 3 juist

0

3 **maximumscore 1**

- bolsas de aire
- sistemas de freno antibloqueo

NB: Beide moeten genoemd zijn voor 1 scorepunt.

4 **A**

5 **A**

6 **B**

Texto 2 Colombia hace un gran cambio

7 **B**

8 **D**

9 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juist antwoord:

Porque es un bolígrafo hecho de una bala / con un cartucho de bala.

NB: de woorden *bolígrafo* plus *bala* moeten genoemd zijn voor 1 scorepunt.

Vraag	Antwoord	Scores

10 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

Por primera vez se ha destinado más dinero a educación / más presupuesto para la enseñanza (en Colombia)
que a defensa / que para la guerra.

NB: Beide 'kanten' moeten genoemd zijn voor 1 scorepunt.

Alleen de eerste 20 woorden beoordelen.

Texto 3 Los Rolling Stones en Cuba

11 B

12 D

13 C

14 A

15 maximumscore 2

- Te podrían multar 1
- Uno podía ir detenido 1

16 maximumscore 1

el concierto (de los Rolling Stones)

17 maximumscore 2

- la visita del presidente Obama / primer presidente americano en funciones que ha visitado Cuba en los últimos noventa años 1
- la visita / el concierto de los Rolling Stones 1

18 maximumscore 3

afirmación	verdadero	falso
El concierto fue tema de conversación entre el pueblo.	X	
Hubo transporte público adecuado después del concierto.		X
Gran cantidad de cubanos asistió al concierto.	X	
Los Rolling Stones atrajeron a muchos turistas.	X	
Se produjeron camisetas especiales para ese concierto.	X	

- Indien 5 kruisjes juist* 3
- Indien 4 juist* 2
- Indien 3 juist* 1
- Indien minder dan 3 juist* 0

Texto 4 Bert

19 D

Texto 5 Bálsamo labial

20 A

21 C

22 maximumscore 3

subtítulo	párrafo
EOS, la mejor marca para productos labiales	--
La fama de los labiales	4
La reacción de la compañía EOS	8
Las exigencias de los usuarios	6
Las instrucciones para el uso de los bálsamos	--
Las ventajas del bálsamo labial	1

Indien 4 alineanummers juist

3

Indien 3 juist

2

Indien 2 juist

1

Indien minder dan 2 juist

0

23 maximumscore 1

Eén van de volgende woorden:

colectiva / uniéndose / voces

NB: Indien geantwoord met een zinsgedeelte van meer dan 1 woord, 0 punten.

24 D

25 C

26 maximumscore 2

Twee van de volgende voor elk 1 punt:

- Los dermatólogos ... reacciones alérgicas
- Sólo porque ... sea seguro
- Aunque EOS ... ser peligrosa

27 maximumscore 2

- A favor: párrafos 4 y 8 (*beide moeten genoemd zijn*) 1
- En contra: párrafos 2, 5 y 6 (*twee van de drie moeten genoemd zijn*) 1

Vraag	Antwoord	Scores

Texto 6 Error ortográfico

28 D

29 D

30 maximumscore 2

Vier van de volgende:

- los delincuentillos
- los (cuatro) tripulantes de una camioneta
- el cuarteto
- los ocupantes de la patrulla 'pirata'
- los miembros de la banda
- los detenidos
- el azote de la zona

Indien 4 benamingen juist

2

Indien 3 juist

1

Indien minder dan 3 juist

0

31 maximumscore 3

- Hacerse pasar por policía
- Andar en un coche robado
- Tener armas (automáticas)

1

1

1

NB: Per motief alleen de eerste 5 woorden beoordelen.

Voor 'Hacer un error ortográfico' mag geen scorepunt toegekend worden.

32 maximumscore 1

coches de policía falsos

NB: Indien 'falsos' ontbreekt mag geen scorepunt toegekend worden.

33 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

para dominar mejor el español / para aprender a escribir español / para no ser atrapados por cometer errores ortográficos / porque no saben escribir español

Vraag	Antwoord	Scores

Texto 7 Japón innovará tecnológicamente en los Olímpicos

34 C

35 D

36 maximumscore 3

A, C, G, H

<i>Indien 4 letters juist</i>	3
<i>Indien 3 juist</i>	2
<i>Indien 2 juist</i>	1
<i>Indien minder dan 2 juist</i>	0